

Motion till riksdagen 2018/19:1050

av **Hillevi Larsson (S)**

Rättvisande mått på Sveriges välstånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättvisande mått på Sveriges välstånd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När man jämför länders välstånd används vanligtvis OECD:s mått som innebär en jämförelse av bruttonationalprodukten (bnp).

Det läggs stor vikt vid Sveriges placering i OECD:s välståndsliga, både när vi klättrat och sjunkit på listan. Det anses vara en fantastisk framgång när det går upp och en katastrof när det går ner.

Men att ett land har hög bnp betyder inte nödvändigtvis att välståndet kommer folket till del. Det kan vara en skev fördelning av ägande och inkomster som innebär att ett fåtal är extremt rika men att det stora flertalet har en låg levnadsstandard.

Det kan omvänt vara så att ett land med lägre bnp har en jämnare fördelning av välståndet som innebär att majoriteten har så att de klarar sig.

Klyftorna i samhället mäts inte när OECD:s välståndsliga utses, trots att det finns en hel del forskning som visar att människors välstånd och välmående är helt beroende av inkomstskillnaderna i samhället. Ojämlighet innebär lägre livskvalitet och kortare livslängd för det stora flertalet.

Det innebär att ett land som USA, med stora inkomstklyftor och utbredd fattigdom, hamnar en bra bit över Sverige i OECD:s välståndsliga. År 2017 låg USA på femte plats medan Sverige hamnade på tolfte plats.

Sveriges inkomstklyftor har visserligen ökat på ett oroväckande sätt under ett antal år, men vi tillhör fortfarande de mest jämlika länderna i världen. Vi ligger långt före USA.

Förutom att inkomstskillnader inte mäts i OECD:s välståndsliga så är skillnaderna mellan länderna små och därför kan små förändringar leda till att länder byter placering på listan. Därför bör man inte fästa alltför stor vikt vid vår plats på listan.

Ett mer rättvisande välståndsmått är för övrigt FN:s ranking Human Development Index (HDI). Här mäts inte bara ländernas välstånd utan medborgarnas välstånd.

Genomsnittet av följande tre mått avgör de olika ländernas placeringar: 1. förväntad livslängd, 2. utbildning och 3. inkomst (bnp per invånare).

Utbildning, rimlig levnadsnivå, hälsa och ett långt liv rankas som viktiga faktorer för mänsklig utveckling.

Med denna mätning rankas Sverige högre än i OECD:s mätning. År 2017 låg vi på sjunde plats. USA hamnar först på tolfte plats.

Regeringen bör i framtiden överväga hur Sveriges välstånd mäts på ett rättvisande sätt.

Hillevi Larsson (S)